

LOO PLAN
voor bos, natuur en landschap

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET 2012

***Nieuwbouw woningen
Beukenlaan 4 en 4a
te Spankeren***

COLOFON

OPDRACHT

Het uitvoeren van een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet voor de sloop en nieuwbouw van woningen aan de Beukenlaan 4 en 4a te Spankeren

OPDRACHTGEVER

Schiphorst Bemiddeling & Advies
Beukenlaan 18
7223 KL Baak

OPDRACHTNEMER

LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
fax: 026 – 443 10 48
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Uw kenmerk : 111202/AS/HAS

Ons kenmerk : 2012-646-03835

Datum : 13 februari 2012

Contactpersoon : de heer M.H.M. Schiphorst

Contactpersoon : Marko Sinke

Medewerking van : Arthur Hoffmann

Vormgeving : Marianne Mooij

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	WERKWIJZE	4
3	ONDERZOEKSRESULTATEN	6
3.1	HET ONDERZOEKSGBIED	6
3.2	BESCHERMDE SOORTEN	6
3.2.1	SAMENVATTING BESCHERMDE SOORTEN	9
3.3	NATIONAAL LANDSCHAP VELUWE	10
3.4	MOGELIJKE EFFECTEN EN EFFECTBEOORDELING	10
4	CONCLUSIE	13
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	13
4.2	BESCHERMDE SOORTEN	13
	LITERATUURLIJST	

BIJLAGEN

1	WETTELIJK KADER
2	VERBODSBEPALINGEN VAN DE FLORA- EN FAUNAWET
3	VEEL GEBRUIKTE DEFINITIES FLORA- EN FAUNAWET

1 Inleiding

Voor de locatie Beukenlaan 4 en 4a te Spankeren bestaan plannen om een bestaande bebouwing te slopen en een nieuwe woning te realiseren. Schiphorst Bemiddeling & Advies begeleidt de plannen en heeft Loo Plan opdracht gegeven een quickscan uit te voeren die antwoord moet geven op de vraag of de voorgestelde wijziging vanuit de regelgeving met betrekking tot natuur mogelijk is.

Met de inwerkingtreding van de Flora- en faunawet in 2002 is men verplicht om voor dergelijke ingrepen de gevolgen voor de eventueel aanwezige beschermde flora en fauna inzichtelijk te maken.

Voor een volledig inzicht moeten over het jaar verspreid verschillende veldbezoeken worden uitgevoerd. In de praktijk blijkt dit in de meeste gevallen niet noodzakelijk. De locatie wordt in één veldbezoek door een ecoloog onderzocht op de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten. Bij dit bezoek wordt, op basis van een brede ecologische kennis, een inschatting gemaakt van de kans op aanwezigheid van beschermde soorten. Een dergelijk onderzoek wordt vaak aangeduid als 'quickscan Flora- en faunawet'.

Wanneer er geen beschermde soorten aanwezig zijn (of verwacht worden) kan het project zonder aanvullende ontheffingen doorgang vinden. Als het op basis van de quickscan aannemelijk is dat er beschermde soorten voorkomen én dat de voorgenomen plannen deze zouden kunnen beïnvloeden, wordt voor deze soortgroepen nader onderzoek aanbevolen. Bij een nader onderzoek is men veelal strikt gebonden aan een bepaalde periode van het jaar waarin het onderzoek moet worden uitgevoerd.

Bescherming van gebieden valt onder de Natuurbeschermingswet 1998. Het plangebied ligt niet in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) of in een Natura 2000-gebied. De voorgenomen activiteiten zullen, vanwege de aard van de werkzaamheden en de geringe uitstraling naar de omgeving, geen invloed hebben op de kernkwaliteiten of kenmerkende eigenschappen van deze gebieden.

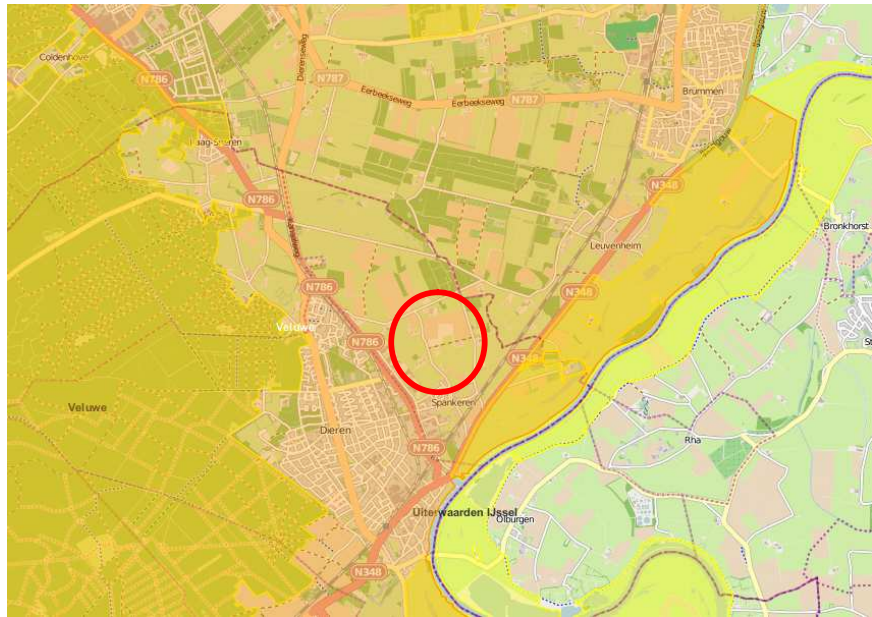
Het plangebied ligt wel in het Nationaal Landschap Veluwe.

2 Werkwijze

Voorafgaand aan de quickscan zijn verschillende openbare bronnen geraadpleegd. Met deze bureaustudie is een indicatie verkregen van de bijzondere planten en dieren in de omgeving.

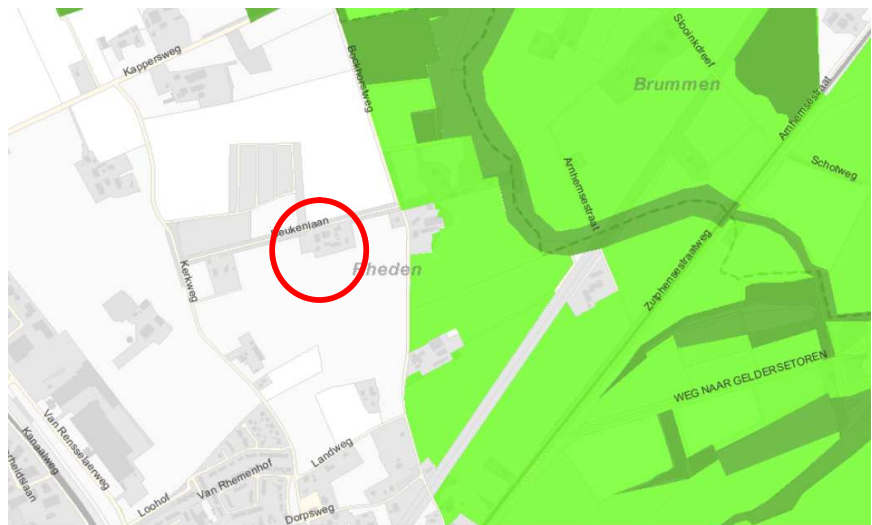
Het veldbezoek is uitgevoerd door drs. A.H. Hoffmann van Loo Plan op 31 januari 2012. Arthur Hoffmann is gespecialiseerd in de Nederlandse flora en fauna en de natuurwetgeving. Hij verricht quickscans en natuurtoetsen. Daarnaast heeft hij ruime ervaring met het aanvragen en begeleiden van ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet.

De gebouwen zijn onderzocht op de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Omdat de soorten meestal niet direct te zien zijn, is aanvullend een biotooianalyse gemaakt, waarmee in beeld is gebracht of beschermde soorten in het plangebied verwacht kunnen worden.

Figuur 1 Ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden Veluwe en Uiterwaarden IJssel (geel) en het Nationale Landschap Veluwe (oranje).

(bron: Alterra)

Figuur 2 Ligging ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur.

(bron: provincie Gelderland)

3 Onderzoeksresultaten

3.1 Het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de Beukenlaan, ten noorden van de dorpskern Spankeren. Het erf bestaat grotendeels uit verharding en er staan diverse schuren en stallen van verschillende omvang. Ook is niet meer functionele mestvaalt aanwezig. Bedrijfsmatig worden er geen dieren gehouden. Wel lopen er een aantal kleine huisdieren, zoals kippen. De stallen en schuren zijn in gebruik als opslagruimte voor allerlei spullen waaronder caravans, auto's en diverse materialen.

Het plangebied ligt in de nabijheid van de Natura 2000-gebieden 'Veluwe' en 'Uiterwaarden IJssel' (figuur 1) en de Ecologische Hoofdstructuur (figuur 2)

3.2 Beschermden soorten

In deze paragraaf wordt per soortgroep beschreven welke soorten in het onderzochte gebied zijn aangetroffen of verwacht worden. De verwachting is gebaseerd op het veldbezoek, brede ecologische interpretatie van de ecooloog en bestaande kennis over de verspreiding van beschermde soorten. Met behulp van de webapplicatie quickscaanhulp.nl ("© NDFF - quickscaanhulp.nl 02-02-2012 10:25:06") is een overzicht opgevraagd van beschermde soorten die in de nabijheid van het plangebied in de database van de NDFF (Nationale Database Flora en Fauna) staan opgeslagen.

In de tabellen zijn de soorten vermeld die binnen een straal van 5 kilometer vanaf het plangebied voorkomen.

Beschermden soorten zijn in de wet ingedeeld in drie tabellen¹ (zie ook bijlage 1). Voor soorten van de zogenoemde tabel 1 geldt een vrijstelling van de verboden bij ruimtelijke ontwikkeling. Deze soorten worden daarom niet verder behandeld.

De rapportage spitst zich toe op de soorten van tabel 2 en 3 en op broedvogels.

¹ Broedvogels vallen niet onder deze tabellen. De nesten van broedvogels zijn beschermd waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen jaarrond en niet-jaarrond beschermde exemplaren.

PLANTEN

Uit de omgeving zijn diverse beschermde plantensoorten bekend (zie tabel 1).

Op basis van het ontbreken van geschikt leefgebied voor deze soorten in het onderzochte gebied worden geen van de onderstaande soorten in het plangebied verwacht.

Soortgroep	Soort	Tabel	Afstand
Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Maretak	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Klein glaskruid	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km

Tabel 1 Overzicht plantensoorten uit NDFF.

VOGELS

Bij deze soortengroep wordt onderscheid gemaakt tussen jaarrond en niet-jaarrond beschermde nesten. Voor niet-jaarrond beschermde nesten geldt dat deze alleen tijdens het broedseizoen beschermd zijn. Tijdens het veldbezoek zijn maar weinig vogels op de onderzoekslocatie aangetroffen. De verwachting is dat er algemene broedvogelsoorten, zoals merel, heggenmus en winterkoning, op het erf kunnen broeden.

Het schuurtje dat direct achter het woonhuis staat is voorzien van dakpannen. Het is mogelijk dat er onder deze pannen huismussen kunnen broeden. Ten tijde van het veldbezoek zat er een groepje huismussen in de haag op de rand van het erf. Nesten van huismussen zijn jaarrond beschermd.

De overige schuren en stallen zijn niet geschikt als broedplaats voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Er bevinden zich ook geen nestkasten voor steen- en kerkuil in het onderzoeksgebied.

Soortgroep	Soort	Tabel	Afstand
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Zwarte wouw	Vogels	tabel III	0 - 1 km

Tabel 2 Overzicht vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit NDFF.

ZOOGDIEREN

Er is een reële kans dat de omgeving als jacht- en foerageergebied gebruikt wordt door de steenmarter. Bij het veldbezoek zijn echter geen sporen aangetroffen. Wel zijn op het erf verschillende ‘rommelhoekjes’ van takken en andere materialen aanwezig. Hierin kan de steenmarter zich schuilhouden.

De otter is aan water en oevervegetaties gebonden; deze biotopen komen niet in het plangebied voor.

Zoogdieren als edelhert, wild zwijn maar ook eekhoorn, das en boommarter komen vaak meer in en aan de rand van het bos voor. Van deze soorten zijn geen sporen in het onderzoeksgebied aangetroffen en de soorten worden op basis van het biotoop ook niet op het erf verwacht.

Soortgroep	Soort	Tabel	Afstand
Edelhert	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Wild zwijn	Zoogdieren	tabel II	0 - 1 km
Boommarter	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Damhert	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	1 - 5 km
Otter	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km

Tabel 3 Overzicht zoogdieren uit NDFF.

VLEERMUIZEN

Het schuurtje direct achter het woonhuis is mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Onder het dak kunnen de soorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger een onderkomen vinden.

Soortgroep	Soort	Tabel	Afstand
Gewone dwergvleermuis	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Watervleermuis	Vleermuis	tabel III	0 - 1 km
Baard- of Brandts vleermuis	Vleermuis	tabel III	1 - 5 km
Franjestaart	Vleermuis	tabel III	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Vleermuis	tabel III	1 - 5 km
Watervleermuis	Vleermuis	tabel III	1 - 5 km
Meervleermuis	Vleermuis	tabel III	1 - 5 km

Tabel 4 Overzicht vleermuizen uit NDFF.

VISSEN, AMFIBIEËN EN REPTIELEN

Er is geen water aanwezig in het onderzoeksgebied, noch andere geschikte biotopen voor vissen, amfibieën of reptielen. Er komen geen beschermde vissen, amfibieën of reptielen voor.

OVERIGE SOORTEN

Eitjes van de rouwmantel en keizersmantel zullen niet aanwezig zijn omdat deze soorten zich niet voortplanten in Nederland. Habitats van andere soorten ontbreken eveneens binnen het onderzoeksgebied. Er komen geen andere beschermde soorten voor.

Soortgroep	Soort	Tabel	Afstand
Rouwmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km
Keizersmantel	Insecten - Dagvlinders	tabel III	1 - 5 km

Tabel 5 Overzicht overige soorten uit NDFF.

3.2.1 Samenvatting beschermde soorten

Op de onderzoekslocatie is een aantal beschermde planten en/of dieren aangetroffen of worden op basis van het aanwezige biotoop verwacht. Het gaat om huismus, vleermuizen en steenmarter. Daarnaast zijn nesten van alle broedvogels tijdens de broedtijd beschermd.

3.3 Nationaal Landschap Veluwe

Het plangebied ligt binnen de grenzen van het Nationaal Landschap Veluwe. Nieuw ruimtelijke plannen dienen getoetst te worden aan voorwaarden die gesteld worden aan dit regime.

Nationale Landschappen vinden hun oorsprong in de Nota Ruimte en zijn nader uitgewerkt in het streekplan van de provincie Gelderland. Ten aanzien van ruimtelijke plannen worden er diverse planologische voorwaarden gesteld. Er is onderzocht of er bepalingen zijn ten aanzien van (beschermde) natuurwaarden. Dit bleek niet het geval, waardoor er geen aanvullende eisen voor natuur aan de plannen gesteld hoeven te worden.

Wel wordt aangeraden om bij het bevoegd gezag (provincie en gemeente) na te gaan of er ten aanzien van planologie en ruimtelijke ordening aanvullende voorwaarden kunnen gelden.

3.4 Mogelijke effecten en effectbeoordeling

In het onderzoeksgebied wil men een deel van de huidige bebouwing slopen en nieuwbouw plegen. Mogelijke effecten die bij de werkzaamheden om de hoek komen kijken zijn:

- Verstoring door aanwezigheid van mensen en (groot) materieel.
- Verstoring door geluid, licht en trillingen.
- Het permanent ongeschikt worden van leefgebied (door verwijderen en snoeien van bomen).
- Doden of verwonden van individuen van een populatie gedurende de werkzaamheden.

Hieronder wordt per soort besproken of er effecten te verwachten zijn. Hierbij is ervan uitgegaan dat de soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. Om zekerheid te krijgen over de aanwezigheid van de soorten en daarmee de noodzaak van het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen, dient eerst een effectbeoordeling plaats te vinden. Wanneer na deze beoordeling een 'resteffect' overblijft, omdat niet duidelijk is dat een bepaalde beschermde soort voorkomt, moet een nader onderzoek uitgevoerd worden.

PLANTEN

Er komen geen beschermde plantensoorten voor in het onderzoeksgebied. De werkzaamheden hebben dan ook geen negatief effect op beschermde plantensoorten.

BROEDVOGELS

In het onderzoeksgebied zitten in ieder geval niet-jaarrond beschermde nesten. Kappen van bomen of verwijderen van struiken e.d. moeten buiten het broedseizoen van vogels worden uitgevoerd. Het broedseizoen kent geen vaste datumgrenzen en loopt van ongeveer 15 maart tot 15 juni.

De aanwezigheid van broedende vogels is doorslaggevend voor de afbakening van het broedseizoen. Vogels kunnen ook buiten de genoemde datum broeden en de nesten en eieren zijn ook dan beschermd.

In het schuurtje direct achter de bestaande woning kunnen mogelijk huismussen nestelen. De nesten van deze soort zijn het hele jaar beschermd; dus ook buiten de broedtijd. Het slopen van dit schuurtje betekent een verlies aan nestgelegenheid en is daarmee in strijd met de Flora- en faunawet.

Mussenkast.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden buiten de broedtijd van de mussen, waardoor niet is vastgesteld of er daadwerkelijk mussen in het schuurtje broeden en om hoeveel broedparen het gaat. Voordat het schuurtje gesloopt kan worden dient nader bekeken te worden of dit daadwerkelijk het geval is.

Het verlies aan nestgelegenheden valt te compenseren. De verloren nesten kunnen tijdens de bouwfase vervangen worden door mussenflats. Deze kunnen op het erf geplaatst worden.

In de nieuwbouw kunnen voorzieningen getroffen worden om nestgelegenheid voor huismussen aan te bieden, bijvoorbeeld door mussenvides of speciale dakpannen. Gangbaar is om twee maal de verloren hoeveelheid nesten te compenseren.

Mussendakpan.

Als de genoemde compenserende maatregelen gegarandeerd worden, is er geen effect op de duurzame instandhouding van de (lokale) populatie huismussen te verwachten. Hiermee wordt voldaan aan de bepalingen uit de Flora- en faunawet en is de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan gewaarborgd. Vanuit deze wet zijn er dus geen belemmeringen om de voorgenomen plannen uit te voeren.

Voor de uitvoeringsfase is het noodzakelijk om de voorgestelde maatregelen te laten toetsen door het bevoegd gezag. Dit kan meegenomen worden bij de aanvraag van een omgevingsvergunning of door een losse ontheffing van de Flora- en faunawet.

ZOOGDIEREN

Binnen het onderzoeksgebied komt mogelijk de steenmarter voor. Deze soort staat vermeld in tabel 2 van de Flora- en faunawet, waardoor er op basis van een goedgekeurde gedragscode een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen. Een bruikbare gedragscode is de gedragscode van Bouwend Nederland. Hierin staat vermeld dat (mogelijke) verblijfplaatsen van steenmarters opgeruimd kunnen worden buiten de kwetsbare periode; dat wil zeggen de periode dat er jonge dieren zijn. Dit is de periode april-juli. Concreet betekent dit dat het opruimen van het erf (verwijderen takkenhopen, grof afval en dergelijke) in de periode augustus-maart dient plaats te vinden om verblijfplaatsen van de steenmarter te ontzien. Wel dient vooraf gecontroleerd te worden of er geen dieren in de op te ruimen delen aanwezig zijn.

VLEERMUIZEN

In de directe omgeving van het onderzoeksgebied komen diverse vleermuizen voor. Mogelijk dat het schuurtje (zie broedvogels) ook geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen (gewone dwergvleermuis en/of de laatvlieger).

Bij sloop gaan deze plekken verloren wat een overtreding van de Flora- en faunawet inhoudt. Voordat tot sloop van de gebouwen overgegaan kan worden is het noodzakelijk dat er onderzocht wordt of er vleermuizen in het gebouw aanwezig zijn. In eerste instantie kan volstaan worden met een visuele beoordeling van de ruimte onder de dakpannen. Als het schuurtje dan nog steeds geschikt geacht wordt voor vleermuizen is een nader onderzoek noodzakelijk.

Als blijkt dat er daadwerkelijk vleermuizen voorkomen in het gebouw is een ontheffing nodig voor de sloop.

In de nieuwbouw kunnen voorzieningen getroffen worden die geschikt zijn als nieuwe, permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen (inbouwkasten of toegankelijke spouwmuren).

AMFIBIEËN

De werkzaamheden zullen op deze soortgroep geen negatief effect hebben door het ontbreken van geschikte biotopen.

REPTIELEN

De werkzaamheden zullen op deze soortgroep geen negatief effect hebben door het ontbreken van geschikte biotopen.

VISSEN

Sloten en poelen zijn in het onderzoeksgebied niet aanwezig. De werkzaamheden hebben geen negatieve invloed op deze soortengroep.

OVERIGE SOORTEN

In het onderzoeksgebied komen geen andere beschermde soorten voor, waardoor de voorgenomen werkzaamheden geen invloed op deze soortgroep hebben.

4 Conclusie

4.1 Gebiedsbescherming

Het onderzoeksgebied ligt niet in de Ecologische Hoofdstructuur en in een Natura 2000-gebied. Omdat de geplande activiteit slechts een lokale uitstraling heeft, zijn geen effecten te verwachten op de wezenlijke kenmerken van de Ecologische Hoofdstructuur dan wel op de kernkwaliteiten van het Natura 2000-gebied.

Het plangebied ligt binnen de grenzen van het Nationale Landschap Veluwe. Dit heeft geen gevolgen voor de natuurlijke kenmerken van het gebied. Wel spelen mogelijk andere planologische randvoorwaarden om het plan uit te kunnen voeren.

4.2 Beschermden soorten

Tijdens dit onderzoek zijn beschermde soorten aangetroffen of ze worden op basis van het aanwezige biotoop verwacht.

In de omgeving komen (mogelijk) beschermde soorten voor. Het gaat hier om broedvogels, steenmarters en vleermuizen.

De voorgenomen plannen kunnen een conflict met de Flora- en faunawet met zich meebrengen.

Verblijfplaatsen van steenmarters kunnen conform de gedragscode Bouwend Nederland buiten de periode dat er opgroeiende jongen zijn (april-juli) worden verwijderd.

In het schuurtje direct achter het woonhuis kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen en huismussen zitten. Sloop van het gebouwtje kan niet plaatsvinden zonder dat nader is vastgesteld of de soorten er daadwerkelijk een verblijfplaats hebben. Indien er een verblijfplaats in het schuurtje is aangetoond, is voor de sloop een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. Om deze te verkrijgen zijn aanvullende maatregelen nodig om de functionaliteit van de verblijfplaatsen te garanderen.

Tabel 6 geeft een samenvatting van de gevolgen voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Soortgroep	Beschermde soorten in het plangebied aanwezig?	Kans op overtreding verboden Ff-wet	Mitigatie mogelijk	Gevolgen / Actie
Planten	Nee	Nee	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> • Geen.
Broedvogels (niet-jaarrond beschermde nesten)	Ja	Ja	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Voorgenomen werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen of gerichte maatregelen treffen.
Broedvogels (jaarrond beschermde nesten)	Ja	Ja	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Nader beoordelen of soort daadwerkelijk broedt in plangebied. • Tijdelijke voorzieningen treffen tijdens bouwfase. • Permanente voorzieningen treffen in nieuwbouw. • Ontheffing aanvragen om maatregelen te laten toetsen door bevoegd gezag.
Zoogdieren	Mogelijk	Ja	Ja	<ul style="list-style-type: none"> • Werken volgend goedgekeurde gedragscode. • Verblijfplaatsen steenmarter niet opruimen in kwetsbare periode (april-juli). • Buiten kwetsbare periode controleren of steenmarters aanwezig zijn.
Vleermuizen	Ja	Ja	Nee	<ul style="list-style-type: none"> • Nader beoordelen of soort daadwerkelijk aanwezig is in plangebied. • Tijdelijke voorzieningen treffen tijdens bouwfase. • Permanente voorzieningen treffen in nieuwbouw. • Ontheffing aanvragen om maatregelen te laten toetsen door bevoegd gezag.
Amfibieën	Nee	Nee	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> • Geen.
Reptielen	Nee	Ja	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> • Geen.
Vissen	Nee	Nee	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> • Geen.
Overige soorten	Nee	Nee	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> • Geen.

Tabel 6 Overzicht gevolgen en acties.

Literatuurlijst

1. Boerema, L., 2009
Teksten Flora- en faunawet c.a., editie 2011
SDU Uitgevers
2. Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997
Atlas van de Nederlandse vleermuizen
KNNV Uitgeverij, Utrecht
3. Dietz, C., O. von Helversen en D. Nill, 2009
Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika
4. Gebiedendatabase van het Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw & Innovatie
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000
5. Soortendatabase van het Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw & Innovatie
www.minlnv.nederlandsesoorten.nl
6. Stichting RAVON: Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek
Nederland
www.ravon.nl
7. Het Nederlandse Soortenregister
www.nederlandsesoorten.nl
8. Zoogdiervereniging VZZ
www.zoogdiervereniging.nl
9. Vleermuisnet: het netwerk voor informatie over vleermuizen
in Nederland
www.vleermuis.net
10. www.waarneming.nl
11. www.telmee.nl

BIJLAGEN

1 Wettelijk kader

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet.

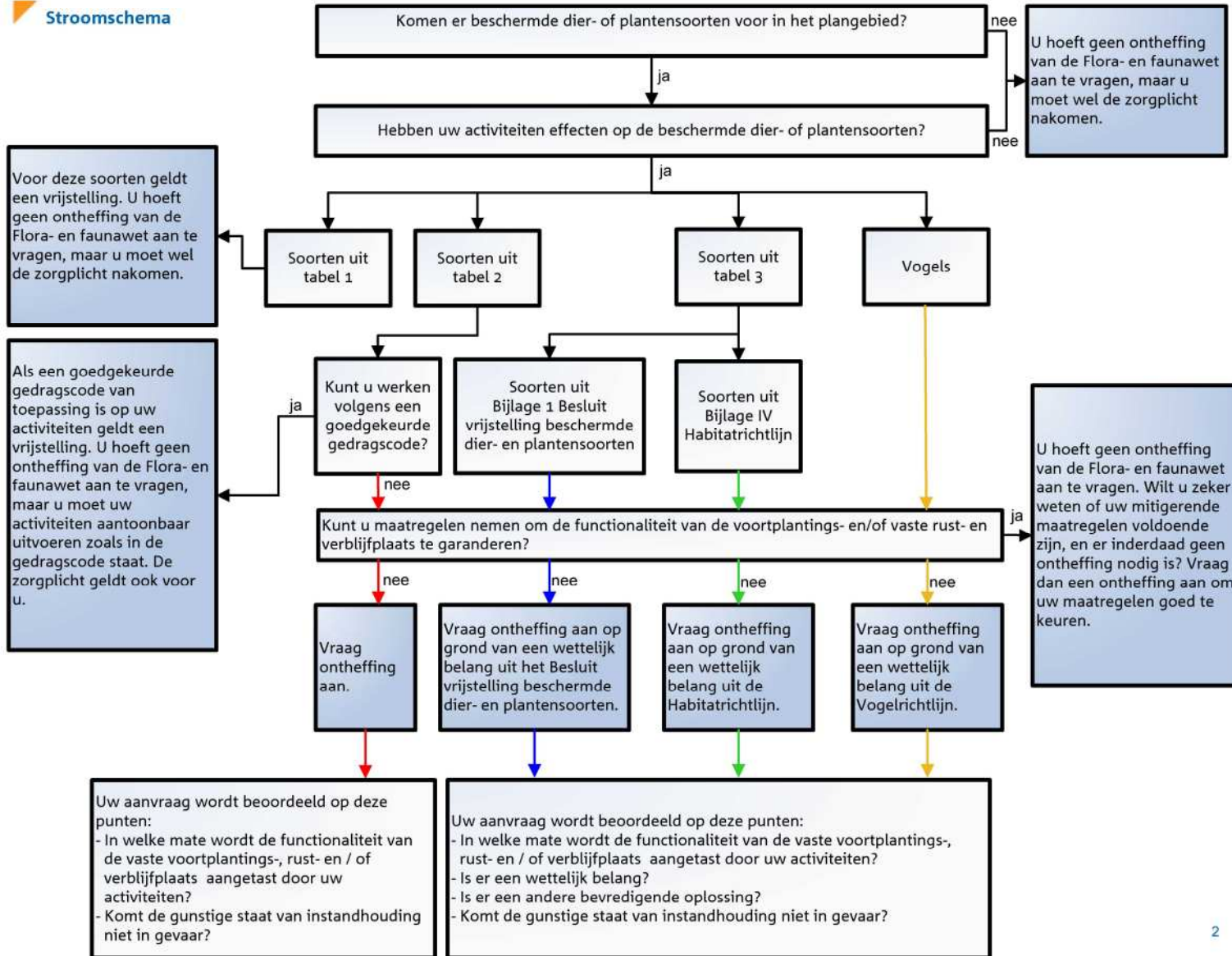
De wet in zijn huidige vorm is in werking getreden op 1 april 2002.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen.

De wet gaat uit van het 'nee, tenzij...'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

Toetsing van projecten bij ruimtelijke ingrepen vindt plaats volgens het stroomschema op de volgende pagina.

Stroomschema

De Flora- en faunawet kent drie beschermingscategorieën:

- Soorten in tabel 1 zijn vrij algemeen en zijn beschermd.
- Soorten in tabel 2 zijn een stuk zeldzamer of planten zich moeilijker voort en zijn daardoor zwaarder beschermd.
- Soorten in tabel 3 zijn zeldzaam en zeer kritisch in hun habitateisen; deze soorten zijn strikt beschermd.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht (zie bijlage 3).

Soort vermeld in	Vrijstelling	Ontheffing	Geen ontheffing mogelijk
Tabel 1	Vrijstelling voor verboden ¹ van de Flora- en faunawet (uitgezonderd art. 13).	Ontheffing aanvragen voor vervoeren van dieren (art. 13).	
Tabel 2	Vrijstelling van ontheffingsplicht mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.	Zonder goedgekeurde gedragscode ontheffing aanvragen.	
Tabel 3	Geen vrijstelling mogelijk.	Altijd ontheffing aanvragen.	Voor het verontrusten van dieren (art. 10) en het verstoren van broedende vogels (art. 11) wordt geen ontheffing verleend.

Voor de soorten in tabel 1 geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen mits de zorgplicht in acht genomen wordt.

Voor soorten in tabel 2 geldt een vrijstelling van de ontheffingsplicht mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig voor bestendig beheer en onderhoudswerkzaamheden die geen wezenlijke invloed hebben op beschermde soorten.

In het geval van ruimtelijke ingrepen kan voor soorten van tabel 2 een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt. De activiteit dient een redelijk doel te dienen.

Voor soorten van tabel 3 geldt een beperkte vrijstelling van ontheffingsplicht, wanneer aantoonbaar een goedgekeurde gedragscode wordt gevolgd, bij bestendig beheer en onderhoud. Voor ruimtelijke ingrepen wordt geen vrijstelling verleend. Onder strikte voorwaarden kan in sommige gevallen wel een ontheffing verleend worden. Er dient dan sprake te zijn van dwingende redenen van openbaar belang, zorgvuldig handelen en er is geen alternatief mogelijk.

Anno april 2010 is het beleid gericht op het treffen van mitigerende maatregelen, waardoor in casu geen verslechtering optreedt en dus geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Bij strikte naleving van de wet dienen de mitigerende maatregelen *bewezen* te functioneren. Uit recente ontheffingen blijkt de Dienst Regelingen ook akkoord te gaan met mitigerende maatregelen die in een *expert judgement* als waarschijnlijk werkzaam worden beschreven.

¹ De verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet zijn opgenomen in bijlage 2.

2 Verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet

Artikel 8: Verbodsbepaling planten

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Verbodsbepaling vangen - bemachtigen - opsporen en doden - verwonden

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Verbodsbepaling opzettelijk verontrusten

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: Verbodsbepaling voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Verbodsbepaling ten aanzien van eieren

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: Verbodsbepaling ten aanzien van vervoeren, onder zich hebben

Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Artikel 14: Verbodsbepaling ten aanzien van het uitzetten van dieren en uitzaaien van planten

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.
2. Het is verboden planten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, in de vrije natuur te planten of uit te zaaien.

3 Veel gebruikte definities Flora- en faunawet

ZORGPLICHT

De zorgplicht houdt in dat de in het wild levende dieren en planten en hun omgeving zo min mogelijk verstoord mogen worden. En dat te allen tijde schade zo veel mogelijk voorkomen wordt.

Enkele voorbeelden van zorgplicht:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden in een rietveld wordt gecontroleerd op broedgevallen en vogelnesten.
- Kikkers en padden die tijdens baggerwerkzaamheden gevonden worden, worden direct overgezet in een deel van de sloot die niet gebaggerd wordt. De dieren worden uitgezet in de modder waarin ze gevonden zijn, zodat ze niet meteen opgegeten worden door reigers.
- Voorafgaand aan graafwerkzaamheden worden takkenhopen met bladeren doorzocht op de aanwezigheid van overwinterende egels. Bij het aantreffen van een egel wordt deze in een zelfde soort takkenhoop met bladeren buiten het te vergraven gebied teruggeplaatst.
- Bij nieuwbouw aan de bosrand in een gebied met veel vleermuizen wordt geen buitenverlichting aangebracht. Dit om de lichtvervuiling tot een minimum te beperken.

ZORGVULDIG HANDELEN

Zorgvuldig handelen houdt in dat compenserende of mitigerende maatregelen aangetoond moeten werken, voordat de ingreep uitgevoerd wordt. Pas als de maatregelen geaccepteerd zijn door de betreffende beschermde soorten, mag de originele habitat aangetast worden.

GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

De gunstige staat van instandhouding is werkzaam op lokale populaties en hun leefomgeving.

Bijvoorbeeld:

In een poel in het weiland van een boer bevindt zich een populatie poelkikkers. De gunstige staat van instandhouding is niet aangetast zolang de populatie poelkikkers in deze poel kan voortbestaan. Dit betekent dat de poel in een goede staat moet blijven verkeren. Raakt de poel vervuild, verdroogd of als hij in zijn geheel verdwijnt, dan zal ook de populatie poelkikkers verdwijnen.

Bij de gunstige staat van instandhouding gaat het niet om het voortbestaan van alle poelkikkers in Nederland of in Europa; het betreft een lokale situatie.

PASSENDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode is een generieke ontheffing voor de beschreven maatregelen in de beschreven situaties voor de in de gedragscode genoemde beschermde soorten. De gedragscode geeft invulling aan de zorgplicht en het zorgvuldig handelen.

Sommige gedragscodes zijn enkel geldig voor bestendig beheer en onderhoud. En niet alle gedragscodes zijn geldig voor tabel 3-soorten.

GOEDGEKEURDE GEDRAGSCODE

Een gedragscode mag pas als generieke ontheffing gebruikt worden wanneer deze is goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voorheen Ministerie van LNV). De gedragscodes zijn vijf jaar geldig en dienen daarna opnieuw door de Minister beoordeeld en goedgekeurd worden. De Minister kan in het goedkeuringsbesluit beperkingen stellen voor het gebruik van de gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes en hun goedkeuringsbesluiten zijn in te zien op de website van het DR-Loket (voorheen LNV-Loket) (www.hetlnvloket.nl).

Diepesteeg 4 6994 CD De Steeg

telefoon 026 3514174

fax 026 4431048

info@looplan.nl

www.looplan.nl

KvK 09116798